

Leden van de Gemeenteraad Bergen

Afdeling	: Ontwikkeling	Datum	: 16 januari 2014
Onderdeel	: Ontwikkelaars	Ons kenmerk	: 14uit00295
Contactpersoon	: Eline van Braak	Zaaknummer	:
Telefoonnummer	: 072 - 888 00 00	Uw brief van	:
Bijlage(n)	: -	Uw kenmerk	:
		Verzenddatum	:

Onderwerp : Reactie op brief Heerhugowaard over SRA plus variant

Geachte leden van de gemeenteraad,

Namens het college van burgemeester en wethouders van Heerhugowaard hebben wij op 13 januari het volgende bericht ontvangen:

‘Bijgaande doe ik u de cijfers toekomen die ten grondslag liggen aan onze keuze om de SRA+ variant niet ter besluitvorming voor te leggen aan onze raad. In het kort gezegd leidt de SRA+ variant tot een netto nadeel van 2 mln in 2015 en uiteindelijk vanaf 2018 tot een structureel netto nadeel van 1.4 mln. Hopelijk kunt u begrijpen dat dit voor ons geen optie is. Te meer nu uit de cijfers blijkt dat indien wij zonder de BCH gemeenten doorgaan er sprake is van een extra efficiency winst.

Toch gaat onze voorkeur uit naar de SRA variant. Met name omdat wij ons grote zorgen maken over de mogelijke nadelige gevolgen voor de sociale werkvoorziening. Daarbij willen wij met klem meegeven dat ook de SRA+ variant staat voor nabijheid en een integrale benadering tot de andere decentralisaties. Daarbij wordt in het voorgestelde raadsvoorstel de couleur locale volledig gerespecteerd. Hierin verschillen wij geenszins van mening.

Door de verschillende ontwikkelingen in onze regio-gemeenten zien wij ons echter wel genoodzaakt te worden te onderzoeken wat de mogelijkheden zijn voor het oprichten van een SRA voor de overgebleven vijf gemeenten. Wij willen niet meer vertragen. Alkmaar, Schermer en Graf De Rijp hebben inmiddels toegezegd dit gezamenlijk op te pakken. Let wel: een start met vier of vijf gemeenten wil niet zeggen dat mogelijk de resterende gemeenten niet meer kunnen aansluiten. Voor wat ons betreft blijft die deur open. Met het oog op een integrale afwegingen verzoeken wij u uw raadsleden te informeren over onze overwegingen.’

Bij dit bericht heeft de gemeente Heerhugowaard twee cijfermatige uitwerkingen bijgevoegd:

1. een eerste analyse en opzet gemaakt van de begroting samenwerking sociale diensten regio Alkmaar waarbij geen frontoffice taken zijn opgenomen doch uitsluitend de backofficetaken en

2. een eerste analyse en opzet gemaakt van de begroting integrale samenwerking sociale diensten regio Alkmaar *exclusief* de gemeenten Bergen, Castricum en Heiloo:

In onze brief betrekken wij alleen de eerste uitwerking.

Uitkomsten van de cijfer analyse

Na het bestuderen van de cijfers van de door de gemeente Heerhugowaard uitgewerkte begroting, waarbij geen frontoffice taken zijn opgenomen doch uitsluitend de backofficetaken, zijn we tot conclusie gekomen dat de interpretatie van de visie en definitie niet overeenkomen met hetgeen is bedoeld en voorgesteld in de SRA+variant. De knip in de SRA+variant ten aanzien van front/back office ligt anders dan de cijfers van Heerhugowaard doen vermoeden. Er zijn onderdelen uit de berekening die voor de BCH gemeenten in de backoffice achterblijven. Dit is eveneens van toepassing op de frictiekosten. Bovendien hebben de BCH gemeenten zich alleen uitgesproken over de visie op de integrale benadering van het sociale domein en niet over de organisatievorm van de toegang binnen de SRA+ variant. Dit maakt een financiële analyse van de aangereikte cijfers complex.

Dit kan pas als de organisatievorm die de BCH gemeenten voor ogen hebben in de SRA+ variant volledig is uitgewerkt.

Visie op integrale dienstverlening

De gemeente Bergen Castricum en Heiloo hebben een duidelijke visie op de toekomstige dienstverlening binnen het sociale domein. Deze visie komt in het kort neer op een brede, integrale benadering van de beleidsvelden zorg, jeugd, werk en inkomen waarbij we het ondersteuningsplan met de klant lokaal vormgeven. De ondersteuning zo dicht mogelijk bij de inwoners organiseren door zoveel mogelijk gebruik te maken van lokale voorzieningen.

Onze overtuiging is dat we inwoners met problemen zo eerder en beter kunnen helpen, waardoor zij op termijn minder lang en minder vaak een beroep doen op (financiële) ondersteuning van de gemeente. Wij denken dat we onze inwoners daardoor kwalitatief goede dienstverlening kunnen bieden zodat zij snel oplossingen vinden voor hun problemen. Daarnaast denken wij op deze manier de ondersteuning (ook) in de toekomst betaalbaar te houden. Dit vraagt een investering aan de voorkant door de 0^e en 1^e lijns voorzieningen lokaal goed te organiseren. Maar daarbij verwachten wij een besparing aan de achterkant (rijksbudget voor ondersteuning). Dus naast het behalen van efficiency in de bedrijfsvoering moeten we niet uit het oog verliezen dat het behalen van efficiency op de uitgaven van de 3 decentralisaties een nog grotere uitdaging is.

Het Kabinet heeft aangegeven de huidige budgetten voor ondersteuning op het gebied van jeugdzorg, werk en langdurige zorg onder te brengen in een breed ontschot sociaal deelfonds binnen het gemeentefonds. Het sociaal domein omvat vanaf 2015 ongeveer 50% van het gemeentefonds. Het gaat hier dus om een groot bedrag. Dit ontschot sociaal deelfonds is vele malen groter dan de uitgaven van de gemeenten voor de bedrijfsvoering van hun maatschappelijk domein. In de visie van de BCH-gemeenten is het dan ook van belang dat we controle houden op de uitgaven van dit budget. Landelijk hebben verschillende pilots laten zien dat zij door een lokale integrale benadering aan de voorkant kunnen besparen op de budgetten voor ondersteuning. Welke effecten de BCH- of SRA+variant exact hebben op het ontschotte rijksbudget (grote geldstroom) is op dit moment lastig aan te geven.

De plannen voor de SRA bevatten geen visie op de integrale dienstverlening of op de besteding van het ontschot budget. Hierdoor is het niet duidelijk hoe gemeenten controle kunnen houden op de uitgaven van dit rijksbudget. Binnen de huidige plannen voor de SRA wordt de dienstverlening voor werk en inkomen bovendien apart georganiseerd van de rest van het sociale domein. De BCH gemeenten gaan er van uit dat daardoor de eerder genoemde voordelen op de grote geldstroom niet kunnen worden behaald.

De plannen voor de SRA gaan uit van kostenbesparing door efficiencywinst in de uitvoering. Door het in elkaar schuiven van meerdere sociale diensten is het mogelijk te besparen op de kosten van de organisatie (minder personeel en overhead ofwel besparen op de kleine geldstroom). De berekeningen die gemeente Heerhugowaard heeft gemaakt zijn gebaseerd op deze uitvoeringskosten, en dan alleen op het gebied van werk en inkomen. De SRA plus variant gaat echter uit van een backoffice voor het hele sociale domein waarbij de organisatievorm van de integrale toegang nader bepaald moet worden.

De efficiency-voordelen van een gezamenlijke organisatie zien de BCH gemeenten vooral voor de taken in de gezamenlijke backoffice. Wat de efficiency-voordelen van de SRA+ variant zijn moet in de komende tijd nader worden onderzocht.

Gevolgen voor WNK

De wethouder van Heerhugowaard suggereert in de krant dat een keuze voor de SRA plus- of BCH-variant van de BCH gemeenten het voortbestaan van de WNK Bedrijven bedreigt. Dit is niet het geval. Op dit moment voert WNK de Wsw en deels de re-integratie uit voor acht sociale diensten in de regio. Mochten de gemeenten in de regio Alkmaar niet tot overeenstemming komen over de SRA dan is het nog steeds mogelijk dat WNK deze diensten uit blijft voeren voor de verschillende gemeenten. Er is een tweederde meerderheid van gemeenteraden nodig om de GR van WNK aan te passen. Het opheffen van WNK kost vele miljoenen en is financieel gezien geen optie.

Los daarvan staat vast dat het WNK moet worden omgevormd in het kader van de nieuwe Participatiewet. Vanaf 1 januari 2015 is er geen nieuwe instroom meer in de Wsw waardoor deze regeling langzaam uitdooft. Daarnaast lopen de re-integratiebudgetten bij de gemeenten terug, waardoor ook de inkomsten bij WNK op dit bedrijfs onderdeel afnemen. WNK zal zijn organisatie en activiteiten dus anders moeten inrichten om financieel gezond te blijven. Onder de Participatiewet moeten gemeenten invulling gaan geven aan de instrumenten Beschut Werk (evt i.c.m. dagbesteding) en Loonkostensubsidie en moeten zij onder andere de nieuwe Wajong doelgroep gaan ondersteunen. Allemaal zaken waar WNK ervaring mee heeft en die zij voor de regiogemeenten mogelijk kunnen organiseren. Bij de SRA+ en de BCH-variant blijven deze opties tot samenwerking open en wenselijk. Voorwaarde is wel dat de gemeenten in regio Alkmaar de bereidheid hebben op deze manier te willen blijven samenwerken.

Hoe nu verder

Wij blijven bij ons besluit van de keuze voor de uitvoeringsvariant SRA+. De belangrijkste argumenten hiervoor zijn dat dit aansluit bij de visie op de integrale dienstverlening en op het beheersen van de efficiency op de grote en kleine geldstromen.

Wij hebben de indruk dat er bij de regio gemeenten verschillende interpretaties zijn over de definities van wat een integrale toegang voor de BCH gemeenten precies inhoudt en

hoe de organisatie vorm gegeven kan worden. Voorop staat dat de vorm de inhoud dient te volgen.

Wij hopen dat er bij alle regio-gemeenten bereidheid en vertrouwen blijft om gezamenlijk de uitdagingen die er binnen het sociale domein spelen verder vorm te geven.

Hoogachtend,
college van Bergen,

drs. W.J.M. Bierman,
secretaris

drs. H. Hafkamp,
burgemeester